

ادامه از صفحه ۲

همه مردان مسعود

در سایه آنچه مطرح شد، عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت، این را هم یادآور می‌شود «مسعود پزشکیان در جریان رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری و ذیل کلام امیرالمؤمنین، گردن خود را برای عمل به تعهداتش گرو گذاشته است». به‌همین‌دلیل شریعتی، «منطقی نمی‌داند که وقتی پزشکیان گردن خود را برای عمل به تعهداتش گرو گذاشته است، جامعه را از خود ناامید کند» بنابراین این فعال سیاسی تاکید دارد «باید مسعود پزشکیان اقتدار لازم را برای مدیریت هر چه دقیق‌تر و جدی‌تر دولتش در جهت تحقق و عمل به وعده‌هایش در پیش بگیرد و دراین‌بین گرایش سیاسی وزرا اهمیت تعیین‌کننده‌ای ندارد».

حسین نقاشی: کابینه و جدیت در پاسخ‌گویی به مطالبات جامعه

حسین نقاشی هم دیگر عضو شورای مرکزی حزب اتحاد ملت بود که در گپ‌وگفت خود با «ش شرق» و برای ارزیابی فهرست وزرای پیشنهادی کابینه مسعود پزشکیان، خوانشی از جریان رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری دارد و یادآور می‌شود «رئیس‌جمهور منتخب در مناظرات و بحث‌های کارشناسی مرتب بر این نکته تاکید داشت که دولت او به دنبال تحقق برنامه‌ها و قوانین موجود است و اساسا پزشکیان از دادن وعده شعار و انتظارات خارج از واقعیت خودداری می‌کرد. به‌همین‌دلیل از همان ابتدا انتظاری فراتر از گفته‌های مسعود پزشکیان برای شکل‌گیری کابینه چهاردهم وجود نداشت» بنابراین از منظر این فعال سیاسی، «بخشی از ستاد انتخاباتی مسعود پزشکیان با این نگاه به انتخابات ورود کرده و فضای سیاسی کشور را به این سمت کشاندند و صرفا به دنبال این بودند که عرصه به دست رقبای آنها و ادامه‌دهندگان وضع موجود نیفتد». ازاین‌رو نقاشی نتیجه می‌گیرد «برخی سیاست‌گذاران و گردانندگان ستاد انتخاباتی پزشکیان درک درستی از توانایی و رویکردهای او (پزشکیان) داشتند، اما در فضای دوقطبی‌شده کشور این تصور شکل گرفته بود که مسعود پزشکیان در صورت پیروزی برای کابینه خود از چهره‌های مجربسی که به دنبال اصلاح وضع موجود باشند، استفاده خواهد کرد».

با چنین تحلیلی، نقاشی این باور را دارد که «فهرست کنونی وزرای پیشنهادی مسعود پزشکیان که یا بنا بر توصیه‌ها یا بنا بر برخی صلاح‌دیدها که می‌تواند رأی‌آوری وزرای پیشنهادی در مجلس را تضمین کند، ارائه شده است». به باور این فعال سیاسی اساسا وعده پزشکیان برای وفاق ملی زمانی محقق می‌شود که «بخشی از طیف معترض جامعه با طیف حامی مسعود پزشکیان محدودده‌ای از مطالبات محقق شده خود را در کلام و عملکرد دولت ببینند یا دولت پزشکیان حاضر به پاسخ‌گویی مطالبات آنهاست» و این پاسخ‌گویی به مطالبات از دید حسین نقاشی «در وهله اول در قالب چینش کابینه متجلی خواهد شد و اینکه آیا دولت پزشکیان عزم وجدیتی برای پاسخ‌گویی به این مطالبات، ذیل چینش کابینه خود خواهد داشت یا خیر؟».

داوود حشمتی: کابینه چهاردهم جمهوری اسلامی با نامه مسعود پزشکیان به محمدباقر قالیباف معرفی شد. کابینه‌ای که بعد از یک ماه بررسی و برگزاری جلسات متعدد و تقسیم کارگروه‌هایی با نفرات پرتعداد به ایستگاه مجلس رسید. مسعود پزشکیان چه وعده‌هایی داده بود و کابینه معرفی شده چه نسبتی با آن وعده‌ها دارد؟ اگرچه برخی معتقدند او اساسا تلاش کرد تا وعده‌ای در انتخابات ندهد، اما این گزاره، درست نیست. او توقع و انتظاراتی ایجاد کرده که بر مبنای همان هم فعالان سیاسی را همراه و مردم را به رأی‌دادن راضی کرد. از همین رو، «کارگزارانی» که برای کابینه خود انتخاب می‌کند، نمی‌تواند بی‌ارتباط با وعده‌های داده‌شده باشد. در صورتی که «کارگزاران» منتخب او نتوانند وعده‌ها را محقق کنند، بیشترین لطمه آن متوجه شخص مسعود پزشکیان خواهد بود و برای او کارنامه تلخی را رقم خواهند زد.

انتخاب دوم

بعد از پایان انتخابات مشخص شد پزشکیان قصد ندارد کابینه را به مدلی که پیش از این مرسوم بود، انتخاب و معرفی کند. از همین رو فرایندی برای تعیین کابینه آغاز شد که بسیار جامع و کامل بود. فرایندی که برای اولین بار در ایران تجربه شده بود تا ذی‌نفعان و صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف بتوانند پیش از نهایی‌شدن کابینه نظرآشان را به رئیس‌جمهور برسانند. همان‌طورکه حسن روحانی در سال ۹۲ در شگفتی پیروز شد، مسعود پزشکیان هم در انتخابات سال ۱۴۰۳ درحالی‌به پیروزی رسید که تصویر غالب در جامعه این بود که کسی از میان سعید جلیلی یا محمدباقر قالیباف به پاستور راه می‌یابد. در صورتی که فرد پیروز از قبل مشخص باشد که چه کسی است، تعیین کابینه برای او چندان مشکل نخواهد بود. همان‌طورکه سیدمحمد خاتمی، محمود احمدی‌نژاد و حسن روحانی در دور دوم انتخاب خود از قبل معلوم بود بخش مهمی از کابینه آنها را چه کسانی تشکیل خواهد داد. این وضعیت برای مسعود پزشکیان وجود نداشت. حتی وضعیت حسن روحانی در سال ۹۲ هم با پزشکیان در سال ۱۴۰۳ قابل مقایسه نیست. حسن روحانی سال‌ها بود برای رسیدن به پاستور تلاش می‌کرد و قصد حضور در ریاست‌جمهوری را داشت. او از بدنه‌ای همراه و کارشناسی قوی در مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری یا حلقه نیابوران برخوردار بود که شاکله اصلی کابینه را هم برایش در سال ۹۲ همان‌ها تشکیل دادند. به علاوه وضعیت پزشکیان در ریاست‌جمهوری چهاردهم با وضعیت ابراهیم رئیسی هم قابل مقایسه نیست. مرحوم رئیسی کابینه را در یک حلقه بسته تشکیل داد و افرادی را وارد دولت کرد که مهم‌ترین ویژگی آنها نزدیکی و وفاداری به شخص او یا حلقه نزدیک به دولت بود. همچنان که محمود احمدی‌نژاد هم از همین شیوه در دوره اول ریاست‌جمهوری خود استفاده کرد. او برای بستن کابینه سال ۸۴ سراغ کسانی رفت که در رقابت‌های انتخاباتی به او وفادار بودند.

سال ۹۲ اولین بار حسن روحانی اعلام کرد که برای تعیین کابینه چند کارگروه تشکیل شده و پیشنهاد افراد به این کارگروه‌ها می‌رود و از خروجی آنها نفرات اصلی انتخاب خواهند شد. اما هیچ سازوکار شفافی هم در مورد آن کارگروه‌ها وجود نداشت. در نهایت هم هیچ‌کس نمی‌توانست مسئولیت تصمیمی که گرفته شده بود را بپذیرد. این بار اما ماجرا فرق می‌کرد. مسعود پزشکیان و تیم ستاد او سازوکاری را برای انتخاب وزرای خود برگزیدند که تاکنون سابقه نداشته است. این سازوکار چند ویژگی داشت:

اول: دریافت فهرست پیشنهادی وزرا از احزاب مختلف حتی احزاب رقیب و رسمی کشور از جمله حزب مؤتلفه

دوم: دریافت فهرست پیشنهادی از اصناف و گروه‌های مختلف

سوم: دریافت فهرست از جبهه اصلاحات

چهارم: تشکیل کارگروه‌های مختلف برای هر وزارتخانه

پنجم: تشکیل شورای راهبری به ریاست محمدجواد ظریف که اگرچه در کابینه نبود اما مجموع نظرات کارگروه‌ها را جمع‌بندی و در قالب نظر شورای راهبری برای رئیس‌جمهور ارسال کرد. اما فهرست خارج‌شده به عنوان کابینه، تفاوت‌هایی با خروجی شورای راهبری داشت. کابینه‌ای که در آن دوزن به عنوان عضو کابینه حضور دارند اما هیچ اهل سنتی در آن نیست. فهرست کابینه‌ای که تحلیل آن می‌تواند به شناخت مجموعه کارگزاران دولت مسعود پزشکیان کمک کند.

وعده‌ها و انتظارات

این حرف درستی است که مسعود پزشکیان در انتخابات سعی کرد مانند سایر کاندیداهای رقیب وعده‌های فریبنده ندهد اما اگر این حرف را مبنایی برای این قرار دهیم که پزشکیان بدون هیچ وعده‌ای منتخب مردم شد، اشتباه است. درست است که او وعده روشنی نظیر یارانه طلا، زمین یا فرستادن گوشت در خانه به مردم نداد، اما او با نقد سیاست‌های دیگران انتظاراتی از خود و دولتش برای مردم ایجاد کرد. انتظاراتی همچون برطرف‌کردن فیلترینگ، جمع‌کردن گشت ارشاد یا به تعبیر خود او «بیرون‌آمدن ایران از قفس تحریم‌ها». اینها در واقع وعده‌های او بود که بیشتر از جنس سیاست بود تا وعده‌های اقتصادی. اما کارگزارانی که برای تحقق این وعده‌ها انتخاب کرد به اعتقاد بسیاری متناسب با این وعده‌ها عمل نخواهند کرد.

هماهنگ با مشاور عالی

در میان همه اعضای کابینه معرفی شده به نظر می‌رسد هماهنگ‌ترین بخش آن، حوزه اقتصادی است. اگرچه علی‌طیبنیا دیرتر از سایرین به کمین مسعود پزشکیان پیوست، اما با توجه به اهمیت مسائل اقتصادی کشور، توجهات بیشتری را به خود جلب کرد. اگر در چارچوب «وعده / کارگزار»، قرار باشد تیم اقتصادی پزشکیان مورد ارزیابی قرار

مشاور

کیرد، نمره قابل قبولی دریافت می‌کند. تیمی که ظاهرا با همکاری و هماهنگی کامل علی‌طیبنیا به عنوان مشاور عالی مسعود پزشکیان چیده شده است. اما خود طیبنیا به خوبی می‌داند که این تنها مؤلفه‌های اقتصادی نیست که اقتصاد ایران را سروشکل می‌دهد. همچنان که خود او به خوبی به یاد می‌آورد که تنها اقدامات او در حدفاصل سال‌های ۹۲ تا ۹۶ نبود که توانست تورم را تکررقمی کرده و منجر به افزایش رشد اقتصادی شود.

آن کارنامه، اولاً محصول امیدی بود که در سال ۹۲ خلق شد. امیدی که توانسته بود انتظارات مردم را مدیریت می‌کند. همچنان که پیش‌تر اسحاق جهانگیری در مصاحبه با روزنامه دنیای اقتصاد اشاره کرده بود که همراهی مردم در آن سال‌ها تا چه اندازه توانسته بود مشکلات را خود به خود برطرف کند. آیا تیم سیاسی دولت پزشکیان می‌تواند چنین نقشی ایفا کند؟

سه‌م رئیسی از کابینه پزشکیان

از کابینه حسن روحانی تنها محمد اسلامی از وزارت راه به سازمان انرژی اتمی رفت و در کابینه به عنوان معاون ابراهیم رئیسی فعالیت کرد. مرحوم رئیسی حتی نزدیک به کابینه روحانی نمی‌شود. اما حالا سهم قابل توجهی از دولت در اختیار کابینه رئیس‌جمهور فقید قرار گرفته است. از اسلامی که بار دیگر به سازمان انرژی اتمی بازگشت، تا علی‌آبادی که از وزارت صمت به وزارت نیرو رفت، تا وزیر اطلاعات که در جایگاه خود ابقا شد. حتی وزیر معرفی شده برای آموزش و پرورش هم بی‌ارتباط با دولت رئیسی نیست. صرف‌نظر از اینکه شخص او به لحاظ خانوادگی برادر چه کسی است، کاظمی که حالا به عنوان وزیر آموزش و پرورش معرفی شده در ابتدای دولت ابراهیم رئیسی به عنوان سرپرست وزارت آموزش و پرورش به فعالیت مشغول بود. سهم بالای نیروهای دولت سیزدهم در دولت پزشکیان حتما در چارچوب «وعده / کارگزار» اگر ارزیابی شود، نمره قابل قبولی از سوی رأی‌دهندگان دریافت نخواهد کرد.

کابینه سیاسی

مهم‌ترین مشکل کابینه مسعود پزشکیان می‌تواند در انتخاب وزرای سیاسی او ارزیابی شود. وزرایی که می‌توانند کارنامه ناخوشایندی را برای او رقم بزنند، بدون آنکه هیچ وابستگی و تعهدی به او داشته باشند. از وزیر ورزش و جوانان که یار نزدیک محمدباقر قالیباف است، در میان آنها هست تا وزیر اطلاعات و مهم‌تر از آن وزیر کشور، کسی که پیش‌تر از نیروهای سردار رادان در نیروی انتظامی به حساب می‌آمد. کسی که قرار است گشت ارشاد را جمع کند. از همین رو حضور یک فرد نظامی در قامت ریاست وزارتخانه‌ای که سیاسی‌ترین وزارتخانه و اداره‌کننده ۳۱ استانداری در کل کشور است، شاخصه مهمی برای ارزیابی بخش سیاسی کابینه مسعود پزشکیان است.

این میان حتی مشخص نیست وزرایی که به لحاظ فکری به رأی‌دهندگان مسعود پزشکیان نزدیک‌تر هستند، آیا می‌توانند از فیلتر نمایندگان مجلس عبور کنند؟ در صورتی که وزرایی همچون ظرفقندی، میدری، عراقچی و همتی نتوانند از گذرگاه مجلس عبور کنند، کابینه مسعود پزشکیان با شکاف عظیمی میان «وعده» و «کارگزار» روبه‌رو خواهد شد. شکافی که مسئولیت و بار اصلی آن بر دوش خود پزشکیان قرار می‌گیرد و کارنامه وزرایی که برخلاف وعده‌ها و انتظارات عمل می‌کنند، حتما به پای او نوشته خواهد شد، نه کسانی که این افراد را به او معرفی و با فشار وارد کابینه کردند.

The Longines Legend Diver Watch

Elegance is an attitude

لونژین
LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

Tel.: +98 21 226.137.52